

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY ZVLÁŠTNÁ ČASŤ POISTENIE ZODPOVEDNOSTI ZA ŠKODU (VPP 113-5)

VŠEOBECNÉ USTANOVENIE

Z poistenia zodpovednosti za škodu má fyzická osoba alebo právnická osoba (ďalej len poistený) právo, aby poisťovňa za neho nahradila škodu vzniknutú inej osobe v súvislosti s činnosťou alebo vzťahom poisteného, bližšie označeným v zmluve, pokiaľ poistený za škodu zodpovedá v dôsledku svojho konania alebo vzťahu z doby trvania poistenia.

Článok 1 Poistné riziká

1. Základné poistenie sa dojednáva pre prípad právnym predpisom stanovenej zodpovednosti za škodu vzniknutú inej osobe na živote, zdraví, poškodením, zničením alebo stratou vecí, ktorú má táto osoba vo vlastníctve alebo užívaní v súvislosti s činnosťou alebo vzťahom poisteného, pokiaľ poistený za škodu zodpovedá v dôsledku svojho konania alebo vzťahu z doby trvania poistenia. Základné poistenie zodpovednosti za škodu vylučuje poistenie požiarnych zborov.
2. Doplnkovým poistením sa k základnému poisteniu zodpovednosti za škodu pripoistňuje zodpovednosť za škody spôsobené dobrovoľnými požiarnymi zbormi a členmi miestnych jednotiek CO. Poistený má právo, aby poisťovňa za neho nahradila škodu spôsobenú neúmyselným konaním pracovníka požiarného zboru vyplývajúcu zo zásahu k odstráneniu škôd, ak tieto škody boli spôsobené živelnou alebo inou udalosťou, pri ktorej bolo potrebné tento zásah vykonať. Poistenie sa vzťahuje aj na škody vzniknuté na zdraví osobám v priamej súvislosti so zásahom.

Článok 2 Vymedzenie poistnej udalosti

Poistnou udalosťou je vznik povinnosti poisteného nahradiť škodu z dôvodov udalostí uvedených v článku 1. Ak o náhrade škody rozhoduje oprávnený orgán, platí, že poistná udalosť nastala dňom, keď rozhodnutie o výške škody, podľa ktorého má poisťovňa plniť, nadobudlo právoplatnosť.

Článok 3 Výluky z poistenia

1. Poistenie sa nevzťahuje na zodpovednosť za škodu, pokiaľ nie je dojednané inak:
 - a) na veciach, ktoré poistený prevzal za účelom užívania, spracovania, opravy, úpravy, predaja, úschovy, uskladnenia alebo poskytnutia odbornej pomoci,
 - b) z prepravných zmlúv,
 - c) na veci, ktoré prechodne užíva a nie sú v jeho vlastníctve,
 - d) na veciach dodaných poisteným alebo na ktorých poistený vykonával objednanú činnosť, pokiaľ ku škode došlo preto, že dodané veci boli vadnej akosti alebo objednaná činnosť bola vadne vykonaná,
 - e) na veciach alebo na zdraví, pokiaľ ide o zodpovednosť za škodu vzniknutú z vadného výrobku alebo služby,
 - f) za úraz pri športovej činnosti,
 - g) spôsobenú pri plnení pracovných úloh v pracovnoprávných vzťahoch alebo v priamej súvislosti s ním,
 - h) spôsobenú urážkou, ohováraním, nactiutíňaním, nečestným konaním, porušením povinnosti mlčanlivosti,
 - i) spôsobenú neoprávneným zásahom alebo porušením autorského práva, práv z patentovej ochrany, obchodného mena, ochranných známok, priemyselného a úžitkového vzoru,
 - j) vzniknutú v súvislosti s výrobkom alebo jeho časťou, ktorý nie je schopný plniť funkcie, pre ktoré bol určený,

- k) vzniknutú znečistením vôd a životného prostredia, pôsobením unikajúcich látok (napr. plynov, pár, popolčeka, dymu a pod.) alebo pôsobením teploty, vlhkosti, hluku a žiarením každého druhu,
 - l) pracovným úrazom vrátane nárokov na náhradu vynaložených nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie vzniknutých z toho istého dôvodu (regresy sociálnej a zdravotných poisťovní).
2. Poisťovňa nenahradí škodu:
 - a) spôsobenú úmyselne alebo prevzatú dobrovoľne alebo v zmluve nad rámec stanovený právnymi predpismi,
 - b) spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov, pokiaľ sa na ňu vzťahuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla alebo spôsobenú činnosťou, pre ktorú právny predpis ukladá povinnosť uzavrieť poistenie zodpovednosti za škodu,
 - c) spôsobenú v súvislosti s prevádzkou dopravných prostriedkov s akýmkoľvek mechanickým alebo elektrickým pohonom, pokiaľ nie sú schválené pre prevádzku na verejných pozemných komunikáciách a ku škode došlo mimo areálu poškodeného,
 - d) spôsobenú pri banskej činnosti, sadaním, zosúvaním pôdy, eróziou, priemyselným odstrelom, vibráciami a v dôsledku poddolovania,
 - e) spôsobenú protiprávnym užívaním vecí,
 - f) spôsobenú jadrovými rizikami a jadrovým žiarením, azbestom a formaldehydom, toxickými látkami a vírusovými ochoreniami,
 - g) spôsobenú genetickými zmenami organizmu alebo geneticky modifikovanými organizmami, prenosom vírusu HIV,
 - h) spôsobenú pri výrobe, skladovaní, plnení a transporte munície a výbušných látok,
 - i) spôsobenú na pozemkoch, rastlinách, stromoch a lesoch,
 - j) spôsobenú pádom stromov alebo konárov,
 - k) pri nesplnení povinnosti odvrátiť škodu,
 - l) zo záväzkového vzťahu (§ 373 Obchodného zákonníka),
 - m) čisté finančné škody sankčného charakteru – t. j. inak ako na zdraví, usmrtením, poškodením, zničením alebo stratou vecí (napr. pokuty, penále, náhrada zmluvných, správnych alebo trestných sankcií alebo na iné platby, ktoré majú represívny, exemplárny alebo preventívny charakter),
 - n) čisté finančné škody nesankčného charakteru – t. j. inak ako na zdraví, usmrtením, poškodením, zničením alebo stratou vecí, ktoré nie sú pokutami, penálmi, náhradou zmluvných, správnych alebo trestných sankcií alebo inými platbami, ktoré majú represívny, exemplárny alebo preventívny charakter,
 - o) hrubou nedbanlivosťou. Pod pojmom hrubá nedbanlivosť sa rozumie:
 - i) neobvyklé, obzvlášť závažné porušenie obvyklej opatrnosti, starostlivosti, alebo povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov, kedy poistený vedel, alebo vedieť mal a mohol, že jeho konaním alebo opomenutím môže škoda vzniknúť, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal na to, že škoda nevznikne, prípadne bol s jej vznikom uzročený. Pod pojmom hrubá nedbanlivosť rozumieme tiež poverenie náležite nepoučenej alebo nespôsobilej osoby vykonávaním určenej činnosti alebo obsluhy vecí alebo zariadení poisteným,
 - ii) konanie alebo opomenutie konania, ktoré je porušením pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom podľa § 137 ods.

2 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, okrem písm. c) uvedeného ustanovenia; v takomto prípade je poisťovňa oprávnená pristúpiť ku kráteniu poistného plnenia vo výške 50 % a viac, a to podľa závažnosti konania, ktorým došlo k porušeniu pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom,

- iii) tam, kde sa na účely týchto všeobecných poistných podmienok používa pojem „poistený“, rozumie sa tým aj konanie alebo opomenutie konania jeho zástupcov, zamestnancov alebo iných osôb konajúcich na základe podnetu poistenej osoby,
 - p) vzniknutú v súvislosti s prevádzkou leteckej dopravy, vrátane dopĺňania paliva, projekcie, konštrukcie a opráv lietadiel, zodpovednosti pracovníkov kontrolných veží v rámci obvodu letiska,
 - q) spôsobenú pri projekcii, konštrukcii, stavbe, opravách a prevádzke lodí, vznášadiel, vrtných veží a plošín,
 - r) spôsobenú pri budovaní alebo údržbe priehrad, hrádzi a iných stavieb na vodných dielach,
 - s) spôsobenú v súvislosti s konštrukciou a prevádzkou tunelov, mostov a prác pod vodnou hladinou,
 - t) spôsobenú v súvislosti s podnikateľskou činnosťou s elektrickou energiou a plynom,
 - u) vzniknutú v súvislosti s likvidáciou a uskladnením odpadov,
 - v) spôsobenú nedodržaním lehôt alebo termínov dodania objedanej odbornej činnosti,
 - w) spôsobenú zmeškaním lehôt (napr. na podanie opravného prostriedku, zaplatenie súdneho poplatku a pod.),
 - x) spôsobenú účasťou na spoločnom podnikaní, na ktoré sa poistenie nevzťahuje,
 - y) schodkom alebo mankom na finančných hodnotách, ktorých správou bol poistený poverený,
 - z) vzniknutú v súvislosti s činnosťou, pri ktorej právne predpisy ukladajú povinnosť uzavrieť poistenie zodpovednosti za škodu, aa) pri poskytnutí alebo zanedbaní lekárskej starostlivosti,
3. Poistenie sa nevzťahuje na zodpovednosť za škodu, za ktorú poistený zodpovedá:
- a) svojmu manželovi a príbuzným v priamom rade,
 - b) osobám, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti,
 - c) spoločníkovi a osobám jemu blízkym,
 - d) právnickej osobe, v ktorej má poistený, resp. poistník alebo jemu blízka osoba väčšinovú majetkovú účasť alebo v ktorom má väčšinovú majetkovú účasť spoločník poisteného alebo osoba, ktorá vykonáva činnosť spoločne s poisteným na základe zmluvy o združení,
 - e) právnickej osobe, v ktorej má poistený, resp. poistník alebo jemu blízka osoba menšinovú majetkovú účasť. V prípade, ak nastane škoda, bude poistné plnenie pomerne znížené o podiel majetkovej účasti poisteného v uvedenej právnickej osobe.
4. V poistnej zmluve možno dohodnúť aj iné výluky zo zodpovednosti za škodu ako výluky uvedené v predchádzajúcich odsekoch tohto článku, ak si to vyžaduje účel a povaha poistenia alebo pokiaľ to vyžadujú osobitné právne predpisy.

Článok 4 Plnenie poisťovne

1. Ak nie je v zmluve dojednané inak, poistený sa podieľa na plnení z každej škodovej udalosti čiastkou dohodnutou v poistnej zmluve ako spoluúčasť. Na plnení zo sériových škodových udalostí sa poistený podieľa spoluúčasťou iba jedenkrát, bez ohľadu na počet škodových udalostí v sérii.
2. Ak súčet náhrad za škodu pri sériovej škodovej udalosti prevyšuje poistnú sumu, poisťovňa vyplatí náhrady všetkým poškodeným v rovnakom pomere. V poistných zmluvách sa možno od predchádzajúcej vety odchýliť, pokiaľ to vyžaduje účel a povaha poistenia.
3. Ak sa poisťovňa písomne zaviazala, je povinná nahradiť primerané náklady:

- a) ktoré zodpovedajú najviac mimozmluvnej odmene advokáta za obhajobu poisteného v prípravnom konaní a konaní pred súdom prvého stupňa v trestnom konaní vedenom proti nemu v súvislosti so škodou, ktorú má poistený nahradiť, ak splnil povinnosť uloženú v čl. 5 písm. c),
 - b) občianskeho súdneho konania o náhradu škody, pokiaľ konanie bolo nevyhnutné pre zistenie zodpovednosti poisteného alebo výšky škody a ak je poistený povinný tieto náklady nahradiť a splnil povinnosť v čl. 5 písm. d) a e),
 - c) ktoré vynaložil poškodený v súvislosti s mimosúdnym prerokovaním nároku na náhradu škody, pokiaľ je poistený povinný ich uhradiť a pokiaľ splnil povinnosť v čl. 5 písm. b).
4. Poisťovňa nie je povinná plniť, ak poistený:
- a) bez predchádzajúceho súhlasu poisťovne celkom alebo sčasti uznal nárok poškodeného na náhradu škody, ktorý prevyšuje čiastku dohodnutej spoluúčasti,
 - b) nevzniesol námietku premlčania alebo sa zaviazal bez súhlasu poisťovne uhradiť premlčanú pohľadávku alebo uzavrel súdny zmier.
5. Z poistenia nevzniká nárok na plnenie:
- a) za uložené alebo uplatnené pokuty, penále alebo iné platby, ktoré majú represívny alebo preventívny charakter,
 - b) za platby patriace v rámci zodpovednosti za vady a zodpovednosti za omeškanie,
 - c) v prípade akejkolvek škody prisúdenej súdom Spojených štátov amerických alebo Kanady.
6. Šetrenie potrebné na zistenie rozsahu poisťovne plniť je skončené, len čo sa s poškodeným dohodla výška náhrady škody alebo len čo výška náhrady škody bola určená právoplatným rozhodnutím súdu.

Článok 5 Povinnosti poisteného

Okrem povinností stanovených právnymi predpismi a VPP 100-6 je poistený povinný:

- a) oznámiť písomne poisťovni bez zbytočného odkladu, že nastala udalosť, ktorá by mohla byť dôvodom k vzniku práva na plnenie poisťovne,
- b) písomne oznámiť poisťovni, že poškodený uplatnil proti poistenému nárok na náhradu škody zo škodovej udalosti, vyjadriť sa k požadovanej náhrade, jej výške a na pokyn poisťovne ju splnomocniť, aby za neho škodovú udalosť prejedнала,
- c) písomne oznámiť, že v súvislosti so vzniknutou škodou bolo zahájené trestné konanie proti nemu alebo jeho zamestnancovi (členovi) a poisťovňu informovať o mene obhajcu, ktorého si zvolil, a o priebehu a výsledkoch tohto konania,
- d) bez zbytočného odkladu písomne oznámiť, že poškodený uplatňuje právo na náhradu škody na súde alebo na inom príslušnom orgáne,
- e) v konaní o náhrade škody, ktorú má uhradiť poisťovňa, postupovať v súlade s pokynmi poisťovne, najmä nesmie celkom ani sčasti uznať alebo uspokojiť akýkoľvek nárok z titulu zodpovednosti za škodu bez predchádzajúceho súhlasu poisťovne, zaviazat sa bez tohto súhlasu na uhradenie premlčanej pohľadávky alebo uzavrieť súdny zmier,
- f) odvolať sa proti rozhodnutiu príslušných orgánov, ktoré sa týkajú náhrady škody, pokiaľ v odvolacej lehote neobdrží iný pokyn od poisťovne,
- g) bez zbytočného odkladu oznámiť každé zvýšenie poistného nebezpečenstva, o ktorom poistený vie a ktoré nastalo po uzavretí poistnej zmluvy,
- h) dbať na to, aby poistná udalosť nenastala, najmä dodržiavať všetky právne a iné predpisy, ktoré ustanovujú povinnosti na zamedzenie škôd,
- i) neporušovať povinnosti smerujúce k odvráteniu alebo zmenšeniu nebezpečenstva.

Článok 6 Zánik a zmena poistenia

1. Okrem prípadov stanovených v Občianskom zákonníku a vo VPP 100-6 poistenie zaniká:

- a) ukončením činnosti poisteného,
 - b) ukončením užívania veci, ak bola poistená zodpovednosť za škodu, ktorá vyplýva z užívania veci.
2. Ukončením činnosti poisteného sa rozumie:
- a) u právnických osôb a fyzických osôb, ktoré sa zapisujú do zákonom určeného registra, výmaz z tohto registra,
 - b) u právnických osôb, ktoré sa nezapisujú do registra, zrušenie právnickej osoby zriaďovateľom,
 - c) u podnikateľov – fyzických osôb, ktoré sa nezapisujú do registra, zánik oprávnenia k podnikateľskej činnosti,
 - d) zánik oprávnenia z inej zárobkovej činnosti.
3. Ak poistená zodpovednosť za škodu vyplýva z vlastníctva veci patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a ak toto spoluvlastníctvo zanikne smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho toho z manželov, ktorý uzavrel zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu, vstupuje do poistenia na jeho miesto pozostalý manžel, ak je naďalej vlastníkom alebo spoluvlastníkom veci.
4. Ak poistená zodpovednosť za škodu vyplýva z vlastníctva veci patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a toto spoluvlastníctvo zanikne iným spôsobom, považuje sa za toho, kto uzavrel zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu, ten z manželov, ktorý sa stal po vysporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov spoluvlastníkom veci.

Článok 7 Prechod práv

1. Ak má poistený voči poškodenému alebo inej osobe právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou alebo ak poistenému voči poškodenému alebo inej osobe vzniklo právo na vrátenie alebo zníženie plnenia, prechádzajú tieto práva na poisťovňu až do výšky plnenia, ktoré poisťovňa poskytla. Na poisťovňu prechádza tiež právo poisteného na náhradu nákladov konania o náhradu škody, ktoré boli poistenému priznané proti účastníkom konania, pokiaľ ich poisťovňa za poisteného zaplatila.
2. Poistený je povinný bez zbytočného odkladu poisťovni oznámiť, že nastali skutočnosti, na ktoré sa viaže vznik práv uvedených v ods. 1 tohto článku, a odovzdať potrebné podklady na uplatnenie týchto práv. Ak poistený poruší túto povinnosť, poisťovňa je oprávnená požadovať od poisteného náhradu až do výšky poskytnutého plnenia.

Tieto Všeobecné poistné podmienky – zvláštna časť – pre poistenie zodpovednosti za škodu (VPP 113-5) boli schválené predstavenstvom spoločnosti KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group a nadobúdajú účinnosť dňom 01.01.2023.